

Dosarul nr. 2ra-93/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Sanduța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eșanu Petru împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la anularea ordinelor, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Eșanu Petru și s-a menținut hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 05 octombrie 2017 Eșanu Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la anularea ordinelor, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în temeiul ordinului nr. 195-p din 07 mai 2013 al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, a fost angajat în funcție de jurist coordonator în Secția juridică, încheind la aceeași dată contractul individual de muncă nr. 337.

În timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu conform fișei postului, a respectat disciplina muncii și programul zilnic de muncă, fapt ce se confirmă prin lipsa a cărorva sancțiuni disciplinare până la data de 09 februarie 2017.

Urmare a unui conflict, șefa Secției juridice, Alass Ludmila, la 08 februarie 2017 a înaintat conducerii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale o notă de serviciu, potrivit căreia „în legătură cu neacceptarea sistematică a sarcinilor de lucru”, ce i se repartizau lui și anume, nu au fost arhivate dosarele, care i-au fost remise la 28 octombrie 2016, iar la 08 februarie 2017 i-au fost repartizate 3 dosare pe care le-a refuzat să le

recepționeze, a solicitat aplicarea față de el a sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment.

La 09 februarie 2017 la solicitarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, a prezentat o explicație în scris la nota de serviciu a șefei Secției juridice, explicând că dosarele sunt pregătite și urmează a fi transmise la cusut și copertare, fapt coordonat cu șeful secretariatului, iar motivul tergiversării constă în aflarea lui în concediul medical timp îndelungat și neconcordanța în termeni cu specialistul care copertează dosarele, precum și nu a refuzat de a primi dosarele, dar a cerut să i se permită să-și verifice agenda ședințelor de judecată în vederea stabilirii posibilității participării în ședințele de judecată pe dosarele noi-repartizate în raport cu ședințele deja stabilite pe dosarele deja avute în lucru.

Însă, fără a fi efectuată o anchetă de serviciu, întru verificarea argumentelor expuse în explicația sa, la 10 februarie 2017 Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a emis ordinul nr. 77-p, prin care i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de avertisment, în motivarea acestuia fiind aduse doar argumentele invocate de șefa Secției juridice în nota de serviciu.

Din cauza stării precare de sănătate și aflării în concediul medical o perioadă îndelungată de timp, nu s-a încadrat în termenul de contestare a ordinului nr. 77-p, cu care a luat cunoștință la 10 februarie 2017.

A susținut reclamantul că pentru a-l determina să depună cerere de eliberare din serviciu, la 09 februarie 2017 șefa Secției juridice, Alass Ludmila, a înaintat conducerii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale o altă notă de serviciu, prin care a solicitat aplicarea față de dânsul a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, motivând că în perioada 14 noiembrie 2016 – 05 decembrie 2016 a încălcat regimul de muncă pe parcursul a 11 zile lucrătoare și anume, a părăsit locul de muncă la data de 25 noiembrie 2016, la ora 15:31; la 01 decembrie 2016, la ora 10:06 și la 05 decembrie 2016 la ora 15:40.

La 10 februarie 2017, la solicitarea pârâtului, a prezentat explicație scrisă la nota de serviciu din 09 februarie 2017 a șefei Secției juridice, explicând că la 25 noiembrie 2016 a avut o criză de tensiune arterială, anunțând despre faptul dat șefa Secției juridice și cu acordul acesteia a plecat de la serviciu; la 01 decembrie 2016, la ora 10:06, a plecat de la serviciu pentru a participa la ședințele de judecată preconizate din timp, iar la data de 05 decembrie 2016, la ora 15:40, a plecat la Centrul pentru Achiziții Publice pentru a coordona o cerere de chemare în judecată.

A indicat reclamantul că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, fără a efectua o anchetă de serviciu pentru a verifica argumentele expuse în explicația scrisă, la 10 februarie 2017 a emis ordinul nr. 79-p, prin care i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, în motivarea căruia au fost luate la bază doar argumentele menționate de șefa Secției juridice în nota de serviciu din 09 februarie 2017. Cu ordinul nominalizat a luat cunoștință la 27 septembrie 2017.

Consideră Petru Eșanu că ordinele de sancționare disciplinară nr. 77-p și nr. 79-p din 10 februarie 2017 sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece nu sunt bazate pe probe concludente și pertinente, emise fără a fi constatate abateri disciplinare în privința lui și cu încălcarea procedurii. Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, limitându-se

doar la descrierea generală a faptelor stabilite prin notele de serviciu, dând dovadă de o atitudine superficială și neobiectivă în analiza și aprecierea tuturor circumstanțelor de fapt și de drept în luare deciziei de aplicare a sancțiunilor disciplinare, fapt ce contravine art. 210 din Codul muncii.

A remarcat reclamantul că motivul pentru care în decursul a 2 zile consecutive au fost emise două ordine de sancționare disciplinară în privința sa, a servit refuzul lui de a demisiona din serviciu din propria inițiativă, insistența pârâtului în acest sens fiind probată prin următoarele.

La 13 februarie 2017, în legătură cu agravarea stării sănătății, a prezentat Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cerere privind acordarea concediului ordinar, care a fost admisă doar după ce a depus cerere de demisie din propria inițiativă la 21 martie 2017, adică imediat după expirarea termenului concediului.

Fiind impus de a accepta propunerea pârâtului, a înaintat o asemenea cerere, care, după ce i s-a acordat concediul, a fost retrasă la 17 februarie 2017.

La 09 februarie 2017, întru exercitarea atribuțiilor de serviciu, i-a fost eliberată procură doar pentru perioada 09 februarie 2017 – 31 martie 2017.

Imposibilitatea executării unor indicații ale șefei Secției juridice și motivul necontestării în termenul stabilit a ordinelor de sancționare din 10 februarie 2017, se confirmă prin datele din certificatele de concedii medicale din următoarele perioade: de la 06 decembrie 2016 – până la 31 decembrie 2016; de la 01 ianuarie 2017 – până la 03 februarie 2017; de la 18 martie 2017 – până la 28 martie 2017; de la 29 martie 2017 – până la 28 aprilie 2017; de la 10 mai 2017 – până la 26 mai 2017; de la 03 iunie 2017 - până la 13 iulie 2017; de la 14 iulie 2017 – până la 11 august 2017; de la 18 august 2017 – până la 04 septembrie 2017; de la 02 septembrie 2017 – până la 13 septembrie 2017; de la 14 septembrie 2017 – până la 22 septembrie 2017.

A indicat reclamantul că începând cu 06 decembrie 2016 s-a aflat practic permanent în concedii medicale sau în concedii ordinare, care au fost solicitate din motivul stării precare de sănătate, urmare a cărui fapt la 26 septembrie 2017 Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă l-a încadrat într-un grad de dizabilitate, procentul păstrat al capacității sale de muncă fiind de XXXXX.

Aplicarea sancțiunilor disciplinare, afară de faptul că au contribuit esențial la înrăutățirea stării sănătății, i-au denigrat onoarea, cinstea, demnitatea și reputația profesională, dreptul la propria imagine, un disconfort față de colegii de lucru, familie, prieteni, retrairi psihice și emoționale, astfel că prejudiciul moral cauzat lui îl apreciază în mărime de 100.000 de lei.

În contextul enunțat, Petru Eșanu a solicitat repunerea acțiunii în termen, admiterea acesteia, anularea ordinelor Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr. 77-p din 10 februarie 2017 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i s-a aplicat sancțiune sub formă de avertismente și nr. 79-p din 10 februarie 2017 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i s-a aplicat sancțiune sub formă de mustrare și încasarea sumei de 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Petru Eșanu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 septembrie 2018 Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin hotărârea suplimentară din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea depusă de Petru Eșanu privind repunerea acțiunii în termen și s-a repus acțiunea acestuia în termenul de adresare în judecată.

La 23 ianuarie 2019 Petru Eșanu, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 02 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Eșanu Petru împotriva hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 14 noiembrie 2019 Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, fost admis recursul declarat de Petru Eșanu, s-a casat integral decizia din 02 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ.

Prin decizia din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Eșanu Petru și s-a menținut hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, prima instanță și instanța de apel referitor la repunerea în termen a acțiunii au motivat soluțiile prin faptul că ordinul nr. 79-p din 10 februarie 2017 s-a adus la cunoștința lui Petru Eșanu la 27 septembrie 2017, fapt ce se confirmă prin semnătura acestuia, iar acțiunea a fost depusă în judecată la 05 octombrie 2017.

Astfel, la 27 septembrie 2017 Petru Eșanu a aflat despre încălcarea dreptului său, iar prin prisma art. 355 din Codul muncii, circumstanța dată justifică cererea privind repunerea în termenul de adresare în judecată cu prezenta acțiune.

Cât privește legalitatea și temeinicia ordinelor nr. 77-p și nr. 79-p din 10 februarie 2017 ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, instanțele de judecată au menționat că acestea au fost emise în conformitate cu legislația în vigoare, or, cert s-a stabilit că de către salariatul Eșanu Petru nu au fost respectate conștiincios obligațiunile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă, precum și nici nu a fost respectată disciplina muncii. De altfel, nerespectarea muncii s-a manifestat prin refuzul salariatului de a efectua munca conform atribuțiilor funcționale conform fișei postului, și anume activități de secretariat și lucru cu dosarele, la indicațiile șefului direct, dar și prin atitudine nerespectuoasă.

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței primei instanțe reclamantul Petru Eșanu a recunoscut faptul că a refuzat să îndeplinească mai multe indicații ale șefului său direct, Alass Ludmila, cu privire la arhivarea dosarelor, întocmirea cererilor (f.d. 139, vol. I)

Totodată, reclamantul a încălcat și regimul de muncă prin absența nemotivată de la serviciu, care deși se pretinde că a fost pe motive de boală, totuși nu a fost prezentate probe justificative în acest sens, precum și nu a fost comunicată angajatorului în modul prevăzut de Lege.

Nu a fost reținut argumentul reclamantului Eșanu Petru precum că nu a fost efectuată ancheta de serviciu, or, chiar reclamantul a comunicat în acțiunea sa, cât și pârâta Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a demonstrat faptul că după ce conducerea a fost informată despre abaterile și încălcările disciplinare comise de către salariat, s-a dispus efectuarea anchetei de serviciu, de la salariat fiind solicitate în acest sens explicații scrise și după verificarea și analizarea situației, au fost emise ordine de sancționare disciplinare a salariatului, care au fost emise întemeiat și legal, neexistând astfel motive legale de anulare ale acestora.

Au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că din suportul probator prezent la actele cauzei cert rezultă că prin acțiunile sale Petru Eșanu a încălcat disciplina de serviciu și obligațiile de serviciu pentru care a fost sancționat corespunzător. Sancțiunea disciplinară, aplicată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale față de reclamant, este una corectă și corespunde gravității încălcării comise de către ultimul, iar ordinele emise de angajator sunt întemeiate și legale, nefiind stabilite temeiuri pentru anulare a lor și de compensare a prejudiciului moral.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată au remarcat că Petru Eșanu nu a dovedit existența prejudiciului moral într-un mod care să ateste existența oricăror suferințe fizice și psihice generate de existența relațiilor de muncă dintre reclamant și pârât.

La 19 august 2020 și 27 octombrie 2020 Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Eșanu Petru a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și anume art. 206, 208 și 210 din Codul muncii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău pronunțat decizia la 23 iulie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa avocatului Vasile Pruteanu și recurentului Eșanu Petru, prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, la 12 octombrie 2020 și respectiv la 20 octombrie 2020 (f.d. 65, 67-68, vol. II), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultimii.

Astfel, recursul declarat la 19 august 2020, este în termen.

La 25 noiembrie 2020 în adresa Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a fost expediată copia recursului declarat de Eșanu Petru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 87, vol. II).

La 05 ianuarie 2021 Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Eșanu Petru,

deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul depus de Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Eșanu Petru, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic